

Observera att detta dokument är arbetsmaterial
och innebär inte några bindande åtagande för Bo-
verket.

Minnesanteckningar **Boverkets referensgrupp brandskydd**

Måndagen den 18 november 09.30-15.00
Liljeholmen, Stockholm

Närvarande

Referensgruppen

Brandskyddsföreningen Sverige, SBF
Fastighetsägarna
Föreningen för brandteknisk ingenjörsvetenskap, BIV
Föreningen Sveriges Brandbefäl, SBB
Lunds universitet, LU
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB
Svensk Försäkring, SF
Sveriges Brandkonsultförening, BRA
Sveriges kommuner och landsting, SKL
Sveriges tekniska forskningsinstitut, SP
Sveriges byggindustrier, BI

Ville Bexander
Richard Silverfur
Johan Lundin
Peter Arnevall
Håkan Frantzich
Patrik Perbeck
Hans-Eric Zetterström
Kjell Fallqvist
Max Ekberg
Michael Strömgren
Thomas Järphag

Boverket

Caroline Bernelius Cronstioe (ordf. & sekr.)
Anders Johansson (sekr.)
Anders Larsson

Ej närvarande

Byggherrarna
Byggmaterialindustrierna
Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer
Luleå universitet

Mats Franzon
Anders Lindholm
Ulrika Nolåker
Milan Veljkovic

Dagordning

1. Uppföljning av tidigare möten
 - a) Hur beaktar Boverket resultat från genomförd workshop och synpunkter från referensgruppen om framtida viktiga brandfrågor för Boverket?
 - b) Vad planerar och prioriterar brandgruppen på Boverket de närmsta åren?
2. Information från Boverket
 - a. Förslag på nya undantag från bygglov
 - b. Plangenomförandeutredningen
 - c. Övriga pågående regeringsuppdrag
 - d. Ny hemsida, behov av BBR i mobilen?
3. Förslag till revidering av BBR avsnitt 5
 - a. Tidplan
 - b. Genomgång av föreslagna ändringar
 - c. Diskussion/remissynpunkter
4. Övriga frågor
5. Nästa möte

Minnesanteckningar

Caroline hälsade alla välkomna och tackade Ville för att vi fick låna Brand-skyddsföreningens lokaler för detta möte. Caroline hälsade även Håkan Frantzich och Max Ekberg extra varmt välkomna som nya deltagare i gruppen.

De powerpoint-bilder som visades under mötet bifogas minnesanteckningarna, se sist i dokumentet.

1. Uppföljning av tidigare möten

Anders J presenterar Boverkets återkoppling till referensgruppen angående då spörsmål som har diskuterats på tidigare möten.

Bostadsbränder och förlåtande system

MSB, är det kostnad/nytto-analyser som avses? MSB ställer gärna upp med resurser!

Boverket, byggkostnader har en stor fokus så vi måste visa på lönsamheten i våra förslag. Det kan vi göra genom att studera befintlig statistik, både från MSB och försäkringsbolagen. Vi måste även scanna av marknaden för att undersöka vilka produkter som finns tillgängliga idag.

BIV, vi får just nu en allt äldre befolkning vilket kan leda till fler döda vid brand men att gå via byggreglerna är tidsödande eftersom det inte påverkar befintliga bostäder. Koppla gärna till hemtjänst och de sociala frågorna mm. BRA, alldeles för stort fokus i BBR på Vk1, arbetsplatser. Samlingslokaler har idag en vettig brandskyddsnivå men på arbetsplatser ligger vi för högt. Boverket, de förslag vi presenterar är ur ett Boverksperspektiv. MSB jobbar mycket med de sociala frågor som tex hur vi kan involvera hemtjänst mfl.

Byggprocessen – från ax till limpa

BIV, Boverket har missat frågan något. Det gruppen framförallt avsåg var hur hanteras brandskyddsfrågan i processen, vem gör vad, samarbeten mellan byggnadsnämnd och räddningstjänst samt att olika aktörer inom brandskyddsområdet ofta har brister i kunskap inom brand.

BRA, ville få in en artikel i Boverkets tidning *planera bygga bo* om kontrollplaner, men fick inte in den då man sa att den frågan redan var löst.

Boverket, vi får återkomma i denna fråga. Dock kan vi redan nu konstatera att sen den 2 maj 2011 har Boverket fått ett bemyndigande att skriva regler om kontrollplaner.

Frågor och svar

Boverket har för avsikt att lägga ut fler frågor och svar på hemsidan! Vi behöver få upp farten!

Kostnad/nytta och nordisk harmonisering

BRA, ett sätt att göra mer riskbaserade regler är att flytta ner detaljkrav från föreskrift till allmänna råd.

BI, skriv hellre tydligare och mer detaljerade krav så att det inte kommer olika regeltolkningar.

Regelförenkling

Boverket, syftet är att alltid göra det enklare, och är en del i vårt uppdrag. Boverket ska dessutom alltid fundera om reglering behövs.

SP, i andra länder använder man ofta standarder istället för detaljerade regler Boverket, svårt med de diskussioner om kostnader och standarder som sker idag att öka antalet standarder i våra regler

BIV, många moment 22 som Boverket har att förhålla sig till, tex

- att använda standarder, att inte använda standarder

vilka förväntningar kan vi ha på byggreglerna och Boverket. Kan verkligen Boverkets två tjänstemän på brandsidan göra allt...?

Uppföljning

Boverket, det kommer att starta ett SP-projekt i början av 2014, där Boverket deltar. I projektet kommer bland annat frågan *hur kan vi följa upp brandskyddet i samhället?* ställas.

Brandskyddsreglerna kommande 10 år

BIV, ganska naturligt att man måste revidera småfel m.m. kontinuerligt och att större revideringar kommer mer sällan.

Fastighetsägarna, bokaler (kombinerad bostad och lokal), får de en del frågor om. Finns egentligen inte i reglerverket. Hur är boverkets tankar kring det?

Gärna en FaQ!

Boverket, vi ser egentligen inte något problem då alla regler gäller.

Övriga frågor

BIV, samhällsviktig verksamhet, har Boverket funderat något på att specialreglera det i byggreglerna? En egen verksamhetsklass? Ha gärna med den frågan på lång sikt.

MSB, inom 10 år kommer nog samhällsviktig verksamhet att bli en större fråga. Diskussioner mellan MSB och Boverket kommer då att ske inledningsvis.

BI, mycket verksamhet specialregleras från andra håll.

2. Information från Boverket*Större friggebodar?*

Boverket har fått ett regeringsuppdrag att utreda förutsättningarna för att eventuellt öka storleken på friggebodar (komplementbyggnader till småhus).

Reglerna gäller alltid - BBR gäller oavsett om det är bygglov- eller anmälning- pliktigt eller inte.

BI, är det väldigt dåligt att ha friggebodar som är 20 kvm stora?

LU, har det hänt något när vi ökade från 10 kvm till 15 kvm som föranleder oron?

Boverket, frågan är i vilket skede som samhällets kontroll ska komma in?

Plangenomförandeutredning

En tidigare utredning (SOU 2013:34) som bland annat lett fram till friggebodsuppdraget. Finns ganska mycket kritik mot denna utredning i olika delar.

BRA, SBB, största problemet är att man uppför bostandsutrymmen på vinden utan att följa kraven (radhusen; inreder tredje våningen). Det är ett problem både vid ändring och vid nyproduktion. Det har blivit totalskador till följd av brand med brister i brandskyddet. Utan samhällets kontroll kan det bli värre.

Bostandsanpassningsbidraget

Ett regeringsuppdrag som pågår och ska rapporteras till regeringen i slutet av 2014.

SBB, bra om fastighetsägaren eller kommunen står som ägare för de produkter som installeras, ger kommunen helt andra möjligheter att öka brandskyddet hos vissa personer som behöver det om man kan återanvända sina investeringar. SBB, har tre bekräftade fall i Uppsala på mobil sprinkler som har utlöst och som har gjort nytta (Uppsala har totalt ett 40-tal mobila sprinklers).

Student- och ungdomsuppdraget

Ett regeringsuppdrag som rapporterades till regeringen den 1 juli 2013. Den rapporten finns att ladda ner på <http://www.boverket.se/Om-Boverket/Webbokhandel/Publikationer/2013/Forslag-till-regeländringar-for-fler-bostader-at-unga-och-studenter/>.

Standarduppdraget

Ett regeringsuppdrag som hade den 28 november 2013 som deadline. Rapporten finns att ladda ner på <http://www.boverket.se/Om-Boverket/Webbokhandel/Publikationer/2013/Tillgangliga-eurokoder-och-andra-standarder-inom-byggsektorn/>.

SP, bra om man kan ligga på SIS att tex ta bort kostnaderna för deltagande i TK.

Övrigt angående regeringsuppdragen

MSB, det kommer många remisser från Boverket och Socialdepartementet just nu, vad har det för övergripande effekt? Hur tänker Boverket kring det?

Boverket, det är mycket testskott, vi vet inte vad som blir av av alla remisser och utredningar. Utgångspunkten är att det som gäller gäller tills man ändrar reglerna. Om man tar alla förslagen i tur och ordning, så går det ihop med lagstiftningsprocessen. De olika remisserna fokuserar på olika delar av processen.

BBR-app?

SP, bra att ha reglerna så att man kommer åt dem? Ett sätt är att själv ha reglerna (gamla som gällande) i dropbox, som PDF, vilket gör att man kan komma åt reglerna från telefonen och surfplattan. Dessutom finns det idag sökmotorer i telefonerna!

SBB, utveckla hellre hemsidan, mer interaktivt och sökbarhet osv.

BIV, lägg inte tid på det att utveckla en BBR-app.

SP, för privatpersoner kan man eventuellt ha specialpaket om friggebodar, eldstäder mm. men det kan man lika gärna ha på en responsiv hemsida.

Fastighetsägarna, hör med SKL och gör gemensamma texter.

Boverket, bra med direkta uppdateringar, senaste versionen, vilket är lättare på en hemsida än att uppdatera för flera olika mobila plattformar, vilket skulle vara nödvändigt med en app.

Böcker eller digitalt?

SBB, både och! Man vill ha/behöver en bok att skriva noter i.

BIV, läsanvisningarna är ovärderliga (när man väl har hittat dem!)

SP, en regelsamling blir snabbt daterad...

3. Förslag till revidering av BBR avsnitt 5

Caroline inledde och redovisade bakgrunden till BBR 21, att införa ändrade regler för studentbostäder till den 1 juli 2014.

Ny regelsamling innehållande BBR 21 beräknas att komma ut preliminärt under hösten 2014.

Referensgruppen såg det som värdefullt att få ett samlat dokument (läs regelsamling).

BIV, läsanvisningarna är av stor vikt då det är lätt för dem som håller på med brandskydd att bara läsa avsnitt 5.

Genomgång av remissförslaget

Caroline gick igenom remissförslaget. I nedanstående anteckningar återges endast de avsnitt där någon i referensgruppen hade någon kommentar.

5:213 Verksamhetsklass 3 - Bostäder

Fastighetsägarna, vad är HVB och gäller det även placerade av socialtjänsten i vanligt boende?

Boverket, byggreglerna gäller vid uppförande av en ny byggnad och i detta fall specifikt vilket skydd som gäller om man vill bygga gemensamhetsboende.

MSB, är generellt positivt till förslaget men påpekar att det är knepigt att tillämpa reglerna vid ändring. Vad är ändring och när krävs det bygglov för ändrad verksamhet?

SBB, ofta handlar det om ändringsprojekt när nya HVB-hem bildas. Vad som gäller vid ändring måste bli tydligare.

SBF, även om reglerna gäller vid uppförande av nya byggnader så ger de en vägledning vid ändring som saknas idag.

SBB, risk finns att reglerna blir verkningslösa om verksamheten är lik nuvarande verksamhetsklass 3 och tillsyn eller kontroll sker först när man ändrar verksamhet.

BRA, det behövs förtydligande regler i avsnitt 5:8 som särskilt berör Vk3B.

MSB, behov av koppling till ändring.

BRA, i ändringsfallet, vad innebär det att man inte godtar att man hoppar från fönstret? Trappor eller stegar?

SBB, behov finns absolut att Boverket förtydliga detta med utrymning.

MSB, samhällskontroll behövs vid ändringar.

SP, eventuell kan VÄS ändras och beskriva om det är en väsentlig ändring att byta från Vk3A till Vk3B.

5:215 Verksamhetsklass 5 – Vårdmiljöer m.m.

BIV, Vk5A innebär ett lägre brandskydd än Vk3B. En av våra medlemmar har påtalat att det inte verkar logiskt.

Boverket, skillnad är att det finns personal som tar hand om barnen vid utrymning. Så är inte nödvändigtvis fallet alltid i Vk3B.

Tillägg i efterhand: Förutom föreslaget krav på nödbelysning i Vk3B är samtliga krav i övrigt högre i Vk5A, exempelvis ytskikt, tillgång till utrymningsvägar, gångavstånd och byggnadsklass vid två plan.

5:321 Allmänt (tillgång till utrymningsväg)

BRA, vad innebär detta?

Boverket, är i princip en återställare av hur man alltid räknat gångavstånd. Problem uppstod när en särskild definition infördes i BBR avsnitt 1:6 på vad som är utrymmen där man endast vistas tillfälligt. Eftersom hygienrum nämns i 1:6 skulle det inte ingå vid beräkning av gångavstånd i tex en idrottsarena. Genom att göra ett undantag här i avsnitt 5 från huvudregel behöver dessa beaktas.

5:323 Utrymning genom fönster

SP, behövs det ett råd om att fönster ska vara lätt öppningsbara på liknande sätt som för dörrar?

Boverket, detta ingår i funktionskravet att utrymningen ska kunna ske på ett betryggande sätt.

5:331 Gångavstånd till utrymningsväg

LU, tanken från början var att Vk2C kan beräknas som Vk2B vid installation av sprinkler.

Boverket, det är syftet med ändringen att tydliggöra att så är möjligt men att man då använder bägge sina tekniska byten om man förlänger gångavståndet från 15 till 40 meter i Vk2C.

BI, skriv om hela avsnitt 5:111 om tekniska byten, det är svårläst.

5:334 Utformning av utrymningsvägar

BI, finns andra problem med fri bredd. Vad gäller för vagnstycken en bit från väggen? Förtydliga gärna med bild. BI förtydligade sin fråga med en skiss, se bilaga.

BRA, fri bredd 0,8 meter finns även i avsnitt 3. Innebär det att dörrar inne i bostäder alltid måste vara minst 90 cm i öppning för att klara måttet med dörrbladet i 90 graders vinkel?

Kommentar i efterhand: För dörrar inne i bostäder hänvisas till normalnivån i utformningsstandarden SS 91 42 21. I den framgår att fri bredd inne i bostäder kan vara 760 mm.

5:352 Verksamhetsklass 2B och 2C

BRA, hur många anses använda rullstol.

SP, 100 % av 1 %. Boverket skriver det under Vk2B.

5:353 Verksamhetsklass 3

BRA, menar Boverket verkligen allvar med krav på nödbelysning i Vk3B.

Boverket, ja det är enda verksamheten i regelverket som inte har direkt tillgång till utrymningsväg och då är det rimligt att det finns belysning om strömmen går. I HVB-hem och liknande ger det även personalen en möjlighet att agera vid strömavbrott.

BRA, konsekvensutredningen är bristfällig vad det gäller om det är rimligt att hoppa från våning två i Vk3B.

Boverket, håller med om att det kan behöva utvecklas. Syftet är att behålla dagens nivå, att offentliga byggnader och verksamheter inte ska ha ett utrymningskoncept där personer förväntas hoppa 5 m.

5:521 Väggar, tak, golv och fast inredning

SP, börja harmonisera med MSB om tältbyggnader och tillfälliga tält så kraven blir konsekventa.

5:527 Kablar

BRA, borde inte boendesprinkler ge samma möjlighet som vanlig sprinkler vad det gäller kablar i utrymningsväg?

Boverket, vi behöver se över formuleringen så det blir konsekvent.

5:535 Vinds- och undertaksutrymmen

SP, problemen löses inte med föreslagen, föreskrift och allmänt råd behöver bli ännu tydligare.

BRA, kan mening ett och två i föreskriften göras till två stycken med allmänt råd kopplat direkt efter?!

BI, håller med om att det måste bli ännu tydligare.

5:543 Verksamhetsklass 3

BI och BRA, hur blir det med springa under dörren om det är olika brandceller.

Boverket, eftersom dörren inte sitter mot utrymningsväg gäller ej Sa eller Sm så som förslaget är skrivet idag.

5:733 Stigarledning

BRA och BI, varför anges byggnadshöjd borde det inte vara tryckhöjd.

Boverket, eftersom detta stycke ändras är det bra om ni lämnar remissynpunkter så kan Boverket överväga att ändra om det inte får så stora konsekvenser så att en ny remiss krävs.

4. Övriga frågor

BI hade föranmält två övriga frågor

BI, hur ska man betrakta öppna garage tex parkeringshus vid flygplatser mot kravet på brandsektionering av stora byggnader. Tidigare har dess betraktats som utomhus vad det gäller brandgasventillation mm. Att torrörssprinkla för att slippa sektionering skulle ge stora kostnader.

Boverket, dessa garage faller under definitionen för byggnad i plan- och bygglagen, PBL, och BBR gäller. Analytisk dimensionering behöver då göras om rådet på sektionering löses på annat sätt. Analysen kan även behövas av andra skäl som långa gångavstånd.

BI, hade även en fråga om strålningsberäkning och brandskydd mellan byggnader och hur man ska se på sammanbyggda eller skilda byggnader.

Någon slutsats drogs ej på mötet.

BRA hade en övrig fråga om MSB:s tält regler

BRA, det blir vanligare med stora samlingstält som används säsongavis eller till särskilda arrangemang. Dessa kan ibland vara i två plan.

MSB, våra regler ska anpassas. Underlag är bland annat det brandforsksprojekt som nyligen avslutats. Ambitionen är att MSB:s allmänna råd ska likna BBR-kraven.

Boverket, för tältbyggnader som är permanenta gäller BBR.

5. Nästa möte

En Doodleinbjudan kommer att skickas ut med förslag på datum i början av april eller i början av maj 2014.

Efter doodleomröstningen kommer nästa möte att hållas torsdagen den 8 maj 2014.

Minnesanteckningar av

Caroline Bernelius Cronsioe och Anders Johansson

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Underlag referensgruppsmöte brandskydd 2013-11-18

Framtidsfrågor förutsättningar

Bostadsbränder

Deltar i MSB:s nationella samverkansgrupp

Deltar i aktiv mot brand

Boverkets byggregler

Två revideringar med kort tidsplan

Starta proaktiva utredningar utan kunskap om nästa redigering.

Fokus på kostnader, öka bostadsbyggnader

Boverkets allmänna råd om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd

Vi styr över revidering, bra med BIV vägledning mm

Uppföljning

Haverikommissionen

Analys 2012-2015

Bostadsbränder

Larm i bostäder

Spisvakt

Nordisk utblick

BBRAD och Br0

Delta i NICE-projekt

Byggprocess stöd för tillämpning – ax till limpa

Primärt ej brandfråga

Bemyndigande kontrollplaner, förstudie startad

Bärförmåga vid brand

Projekt med SP klart efter årsskiftet

Analys 2012-2015 forts.

Frågor och svar på hemsidan

Dåligt samvete, men arbete på gång och ny web

Kostnad/nytta

Riskbaserade regler inget konkret på gång

Nordisk harmonisering när så är möjligt

Regelförenkling

Gäller alltid vid ändring eller nya regler

Uppföljning

SP-ansökan via brandforsk

Övrig informationsspridning

Inte branduppdrag, men BBR-app mm

Analys 2013-2022

Framtidens brandskyddsregler

10-årsplan BBR

Följa forskning brand i bostad

Ev. förstudie tekniska system

Utveckla vad som gäller på egendomssidan

Övriga förstudier, rätt brandskydd i rätt verksamhet?

Större friggebodar?

- Uppdrag utred förutsättningarna för utökning av bygglovsfriheten för vissa komplementbyggnader
- Ambitionsnivå från departementet
ca: 20 m² och ca 3.5 m höjd
 - Dagens mått 15 m² och 3 m höjd
- Boverket tidigare tveksamt till avskaffa bygglov för garage (får jag lov SOU 2005:77)
- Anmälan krävs troligen fortfarande för eldstad, vatten och avlopp, ventilation mm
- Vad tycker ni?

Plangenomförandeutredningen?

- Bygglovsfrihet föreslås för följande:
- Max 2 takkupor som upptar mindre än halva takytan i småhus
- Inreda ytterligare en bostad i byggnad eller komplementbyggnad
- Göra en tillbyggnad på max 15 m² om den inte ligger närmre tomtgräns än 4.5 m

- Vad tycker ni?

BAB

Bostadsanpassningsbidrag

- Utredda bland annat om brandtekniska installationer och släcksystem ska kunna anses vara bidragsberättigande
- Automatisk släckanläggning
 - Automatisk vattensprinkleranläggning
 - Boendesprinkler
 - Portabel sprinkler
- Varning i händelse av brand
 - Brandvarnare, utrymningslarm
- Spisvakt
- Påminnelse och avstängnings-system, smarta hem

Studentuppdraget

Främst utformningsfrågor

Tillgänglighet inredning vindar

Brandskydd går använda ny Vk3B

Tillfällig bygglov

Flytning av byggnader

BBR-app?!!

- Finns behov för regler i mobilen/läsplatta?
- Föredrar ni app eller specialanpassad hemsida?
- Vilka regler har man nytta av, BBR EKS alla?
- Särskilda funktioner
 - Sökbarhet
 - Äldre regler
 - Mera?

Tidplan BBR21

14 okt- 13 dec	remisstid
16-18 dec	Sammanställning av remissvar
19 dec-30 jan	Remisshantering påbörjas, gör en överblick av inkomna remissvar, planera arbetet efter juledigheten
2014	
30 januari	Deadline sakansvariga - lämna sista versionen inför EU-anmälan
31 januari	Sammanställning föredragningsunderlag
6-24 feb	Föredragning och beslut EU-anmälan
24 feb-3 juni	EU-anmälan
1 juli	BBR 21 träder ikraft